

at 39002.

2004

Staršem in vzgojiteljem!

Navajajte otroke, da bodo hodili
pogostoma k sv. obhajilu.



Spisal
o. Julij Lintelo, D. J.



Druga izdaja.

(5.000—12.000.)



1911.

Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Tiskala Katoliška Tiskarna.

Nihil obstat.

28. Apr. 1910.

Dr. Al. Nástran, C. M.

Dovoljenje za natisek prve izdaje je dal
kn.-šk. ordinariat v Ljubljani
dne 3. maja 1910, za natisek druge izdaje
dne 12. januarja 1911.

Janez Flis, vic. gen.

Vse pravice pridržane.

030046365

Predgovor

k prvi slovenski izdaji.

V prelepi okrožnici o sv. Rešnjem Tělesu („Mirae caritatis“ l. 1902.) je opominjal sv. oče Leon XIII. vernike s prav pomenljivimi besedami, naj pogosto prejema jo sv. obhajilo. „Posebno se je treba prizadevati,“ pravi Leon XIII., „da bi med katoliškimi narodi zopet prišlo v navado večkratno sv. obhajilo. K temu nas opominjajo zgledi prvotne Cerkve, sklepi cerkvenih zborov, nauki sv. očetov in najsvetejših mož vseh časov. Kakor namreč telo potrebuje vedne hrane, tako tudi duša; najbolj močno in životvorno hrano pa daje sv. Rešnje Telo. Zato treba izrvati vse nasprotnе predsodke, pregnati prazne strahove, pobiti slepilne pomisleke; zakaj gre za stvar, ki je pač ni bolj koristne vernemu ljudstvu, da se reši prevelikih skrbi za časne reči, da se poživi in ohrani v njem krščanski duh.“

Kar je želel sv. oče Leon XIII., to želi in hoče papež Pij X., ki je o pogostnem in vsakdanjem sv. obhajilu izdal vелеvažen odlok. (Decretum s. Congr. Conc. 20. dec. 1905.) V njem pravi sv. oče: „Pogostno in vsakdanje sveto obhajilo, ki ga naš Gospod Jezus Kristus in katoliška Cerkev tako srčno želita, naj bo vsem kristjanom kateregakoli stanu ali poklica na voljo; nikomur naj se ne odreka, kdor je v posvečujoči milosti božji ter ga želi s pravim namenom in pobožnim srcem prejeti.“

Po besedilu tega odloka se priporoča pogostno in vsakdanje sv. obhajilo vsem stanovom in vsaki starosti; izvzeti tudi niso otroci, kakor je tudi izrekla kongregacija sv. zbora (dne 15. sept. 1906), ki je obenem naročila, „da se morajo otroci k pogostnemu in vsakdanjemu sv. obhajilu še opominjati; vsako nasprotno ravnanje je neumestno in obsojeno.“

Prav glede tega, da bi otroci pogosto in vsak dan prejeli sv. obhajilo, je pa še veliko predsodkov. Pričujoča knjižica naj zavrne te predsodke in poda

staršem in vzgojiteljem temeljit in pravi nauk sv. Cerkve. Prevedena je po francoskem izvirniku P. J. Lintelo, D. J., „La communion fréquente des enfants.“ O spisih imenovanega pisatelja o pogostnem in vsakdanjem sv. obhajilu je rekel papežev odposlanec na svetovnem evharistijskem shodu v Metzu, kardinal Vanuttelli, da so najbolj točno pojasnili in razložili besede papeža Pija X.

Pošiljamo knjižico v slovenskem prevodu med svet s srčno željo, da bi pomagala vzgojiteljem in staršem izvrševati naročilo, izdano po prevzv. ljubljanskem knezoškofu dr. Ant. B. Jegliču, ki v zmislu odloka sv. očeta o pogostnem in vsakdanjem sv. obhajilu pravi v pastirskem listu (l. 1910.): „Starši, prosim Vas, nagibajte svoje otročiče, da bodo k svetemu obhajilu hodili radi ne samo mesečno, ampak na štirinajst dni, vsak teden, pa še med tednom. Kako ima Jezus otročiče rad; pustite in vodite jih k Njemu! Naj se jim pomnožuje posvečujoča milost božja in z njo sveta ljubezen do Boga,

do krščanskega življenja, do svete sramežljivosti in neomadeževane čistosti! Ali si ne želite takih otrok? Gotovo, zato pa ubogajte svetega očeta in pomagajte duhovnim pastirjem, da bodo mogli Vaše otroke navaditi na pogostnejše sveto obhajilo.“

Predgovor

k drugi slovenski izdaji.

V nekaterih mesecih je bilo razprodanih 4000 izvodov pričujoče knjižice: Staršem in vzgojiteljem! Nava-
 jajte otroke, da bodo hodili pogostoma k sv. obhajilu. To jasno priča o veliki vnemi, s katero so vzgojitelji povsod po domovini sprejeli ta spis, ki ima namen pripomoči, da bi tudi v naših krajih pričela mladina pogostoma pristopati k angelski mizi in da bi po združenju z Jezusom v sv. obhajilu dobivala vedno več milosti in rastla v čednostih.

Ker so prvo izdajo knjižice povsod s tolikim veseljem sprejeli, jo pošiljamo

vnovič med svet. V tej izdaji je ponatisnjen tudi odlok sv. očeta Pija X. o starosti, kdaj naj se pusté otroci k prvemu sv. obhajilu. (Decretum s. Congr. Conc. 8. avg. 1910.) V tem odloku naroča sveti oče, da je treba pustiti k sv. obhajilu tudi mlajše otroke, koj, ko morejo že toliko misliti, da ločijo najsvetejši zakrament od navadnega kruha. Takrat že potrebujejo pomoči božjega Zveličarja, da ne izgube krstne nedolžnosti. Zavedajo se namreč že toliko, da bi mogli grešiti; prejemanje angelskega kruha jih bo pa varovalo pred grehi in ohranilo v posvečujoči milosti božji. — Dolžnost staršev in vzgojiteljev pa je, potruditi se, da po prvem sv. obhajilu pristopajo otroci večkrat k angelski mizi, ako mogoče, vsak dan. Prezvzišeni ljubljanski knezoškof dr. Ant. B. Jeglič pravi v svojem pismu vernikom: Starši se morajo prizadevati, otroke nagniti na to, da bodo k sv. obhajilu pristopali večkrat, ako mogoče, vsak dan. Tako želi sveta Cerkev, tako želi sam Jezus Kristus. In zares, bo li nebeška hrana mogla

ohranjevati in utrjevati notranje življenje posvečujoče milosti in krščanskih čednosti, ako bi se prejemala malokdaj? Kakor zaleže telesna hrana le za nekoliko časa, tako tudi dušna hrana. Zato jo Gospod imenuje kruh, jo primerja z mano in nas uči moliti za vsakdanji kruh. Tej želji sv. Cerkve in Gospoda Jezusa moramo zadostiti. (Ljubljanski Škofijski list, l. 1911, str. 61.)

Naj tudi druga izdaja pričujoče knjižice nekoliko pripomore, da bodo vsi starši in vzgojitelji še z večjo vnemo navajali otroke k pogostnemu in vsakdanjemu svetemu obhajilu.

Marijina družba v ljubljanskem semenišču
na praznik sv. Tomaža Akvinskega 1911.



I. Poziv sv. Cerkve.

Iz Rima je prišel poziv: „Otroci kar največkrat k božji mizi, tudi vsak dan!“

Ta poziv je izražen v nastopnih določilih:

1. „Pospešuje naj se pogostno in vsakdanje sveto obhajilo po vseh krščanskih vzgojevališčih.“

(Odlok kongregacije sv. zbora, dne 20. decembra 1905.)

2. „Ko duhovniki pripravljajo otroke na prvo sveto obhajilo, naj zlasti skrbe, da obude v čistih in praznega strahu prostih srcih otroških živo hrepenenje po vsakdanjem svetem obhajilu; puste naj otroke k prvemu svetemu obhajilu,

kakor hitro so zato sposobni, in potem naj jih puste k mizi Gospodovi, ako mogoče, vsak dan.“

(Pouk članom Duhovniške Evharistijske Zveze, potrjene od Pija X. 27. junija 1906.)

3. „Pogostno sveto obhajilo se po besedilu prvega odlokovnega člena priporoča tudi otrokom. Ko je bil le-ten enkrat dovoljen pristop k božji mizi, jim po pravilih rimskega katekizma (IV, 63) ne smemo več braniti pogostnega pristopa, ampak jih moramo k temu še opominjati. Vsako nasprotno ravnanje je neumestno in obsojeno.“

(Odgovor kongregacije sv. zbora, 15. septembra 1906.)

Ako so vsi verniki povabljeni k vsakdanjemu svetemu obhajilu, ni torej nikakega dvoma, da velja to še posebno za otroke.

To papeževo navodilo nalaga staršem, ki poslušajo glas svete Cerkve, dvojno dolžnost: da nikogar ne ovirajo v izvrševanju tega, kar želi sveti oče, temveč da nasprotno to izvrševanje pospešujejo, kolikor je v njihovi moči.

To bodo izpolnjevali tem bolj goreče, čim bolj bodo sami prepričani o razlogih, ki so privedli Cerkev do teh nujnih in večkratnih pozivov.

II. Razlogi.

Prvi razlog je: mladina je nada svete Cerkve. Ako moramo krščansko ljudstvo zopet privedi k vsakdanjemu svetemu obhajilu, je jasno samoposebi, da so ravno vzgojevališča najboljša tla za začetek tega gibanja. V teh je brez dvoma najmanj ovir: ni obotavljanja v dušah, ni težav v življenskih dolžnostih. Tu je še največ upanja, da se razširi in utrdi preosnova: otroci, doma iz najrazličnejših krajev dežele, bodo razširili po vseh krajih, hišah in župnijah, česar so se naučili in navadili v šoli, v zavodu ali v vzgojevališču. Precejšnje število tistih, ki so bili v mladih letih navajeni vsakdanjega svetega obhajila, bo gotovo ostalo zvestih svoji navadi; vsi pa bodo imeli prava načela o tej stvari;

večinoma bodo čutili vsaj nekaj časa sad večkratnega svetega obhajila in bodo radi zopet pristopali k njemu, kadar jih bo vabila milost, ali zlasti, če bodo več trpeli na duši ali na telesu.

Drugi razlog sledi iz prav posebnih potreb nadnaravnega življenja v mladih letih. Odzunaj in odznotraj napadajo otroka izkušnje tedaj, ko je popolnoma slabo njegovo telo in ko še ni utrjena njegova pamet, volja in izkušnja. Razen tega so še druge nevarnosti, ki se v modernem življenju neprestano množe. Leon XIII. je pisal: „Nenasitna želja po uživanju žge danes vse ljudi; izza prvih dni svoje mladosti so plente kužne bolezni. Toda sveto Rešnje Telo nam nudi izvrstno zdravilo zoper to strašno zlo.“¹

Često se starši upravičeno boje, da ne bodo mogli odstraniti od svojih otrok vseh nevarnosti, ki jim prete z ozirom na dušno življenje. Lahko jih pač obvarujejo brezbožne vzgoje, toda

¹ Okrožnica *Mirae caritatis*, 1902.

kako jim ubraniti, da ne bi videli in slišali tega, kar se nabija, poje ali deli vsak dan po cestah in javnih trgih naših velikih mest?

In vendar je njih dolžnost, ohraniti v teh bitjih, ki jim jih je izročil Bog, zaklad nedolžnosti in vere. Pij X. nam priporoča zanesljiv pripomoček. Treba je utrjevati krščansko življensko moč in umivati duše v krvi Jezusovi; moči pa ne utrjuje razkošna praznična jed, ampak navadna vsakdanja hrana. „Treba je,“ pravi papež, „da se vsakdanje sveto obhajilo množi in širi povsod, zlasti dandanes, ko se od vseh strani napada katoliška vera in življenje po njej, dandanes, ko sta ljubezen do Boga in pobožnost tako nepopolni.“

III. Dolžnost.

Obnašanje krščanskih staršev do navodila papeževega se da izraziti v teh-le štirih besedah: ubogati, učiti se, pomagati, pridigati z zgledom.

1. Preprosta pokorščina. Tudi tedaj, ko bi bili sami drugačnih nazorov, zaupajte v sveto Cerkev in v tiste, ki delajo v njenem imenu. Enako ravnate nasproti zdravniku, kateremu ste zaupali zdravje svojega otroka. Vendar se zdravnik lahko moti; Cerkev pa je nezmotljiva. Duhovnik-izpovednik ima milost in nalogo, da utrjuje otroka v svetem življenju.

2. Razsvetljena pokorščina. Dajte se prešiniti od nagibov, ki vodijo sveto Cerkev; čitajte spise, ki vas bodo poučili o potrebi in sadovih pogostnega svetega obhajila ter razpršili predsodke, ki so še tako razširjeni proti njemu. Ko boste jasno razumeli vso važnost te zadeve, bo samoposebi izginila večina vaših ugovorov.

Jedro vsega nauka je v teh dveh kratkih stavkih:

a) Vsakdanje sveto obhajilo je kar najbolj goreča želja našega Gospoda in svete Cerkve in čisto primerno za kristjana v stanu milosti.

b) Poglavitni uspeh vsakdanjega svetega obhajila je, da premagamo poželjivost in se zavarujemo pred smrtnimi grehi.

Iz tega sledi, da se mora pogostno in vsakdanje sveto obhajilo vedno priporočati vsem otrokom in da je mnogim celo naravnost potrebno, da ohranijo čistost svoje duše, zlasti v viharjih mladostnih let.

3. Uspešno sodelovanje. Tukaj, kakor pri izvrševanju vsakega dobrega dela, imajo starši dolžnost, pomagati dobri volji otrok. Ne zadostuje, da starši v srcu odobrujejo želje svete Cerkve, temveč morajo skrbeti, da jih njihovi otroci lahko in z veseljem izpolnjujejo. Nihče ne taji, da pogostno sveto obhajilo zahteva čestokrat od staršev samih kake male žrtve; saj se res ne strinja z navadami posvetnega življenja, ako je treba zarana vstajati, ob nenavadni uri zajtrkovati, sempatja spremljati otroke v cerkev. Toda ali so te malenkostne težkoče zadostni vzrok, da dušam odtegnemo nebeško hrano?

4. Zgled. Sveto obhajilo ni samo za otroke. Gotovo bi bilo za otroke pohujšljivo, ko bi morali reči: odrasli ljudje se ogibajo svetega obhajila. Hodi-
 te torej tudi sami pogosto k božji mizi, da s svojim zgledom izpodbujate mlajše. V tej kakor v vsaki drugi reči dober zgled več zaleže, kot vsi nauki in vse prigovarjanje. Sicer pa tudi vas vabita Jezus in sveta Cerkev vsak dan; saj tudi vam prete nevarnosti, še večje nego so mladostne strasti, in tudi vi imate dolžnosti, še težje nego jih imajo otroci.

5. Nikarte pretiravati! Treba je otroka o primernem času izpodbujati in ga vnemati za vsakdanje sveto obhajilo; toda z druge strani ga ni treba preveč siliti in venomer priganjati ali ga nadležno izpraševati, zakaj ne gre k sv. obhajilu. Še nespametneje bi bilo zahtevati, naj gre k svetemu obhajilu na določen dan: to je odvisno od njegovega notranjega razpoloženja, ki ga sodi samo izpovednik. Za prejem svetih zakramentov tudi ne smemo zahtevati

kake izredne pobožnosti, kakršne sveta Cerkev ne zahteva, dasi jo srčno želi. Celo v malem grehu, najsi je tudi prostovoljen ter iz navade, Cerkev ne vidi ovire za vsakdanje sveto obhajilo. Zato bi bilo nezmislno in zloraba oblasti, ko bi kdo odtegoval zavoljo take napake otroku sveto obhajilo.

6. O počitnicah postane dolžnost, ki razpravljamo o njej, še strožja. Tedaj ni več učiteljev, ki bi pomagali otrokovi dobri volji, in tudi ni več rednih skupnih vaj, ki bi jo podpirale. Starši morajo torej paziti, da otrok, ki ima tedaj več prostega časa, ne porabi manj časa za molitev. Ko preti nevarnost, da lenoba, tovariši ali zunanje priložnosti še povečajo izkušnjave, se ne smemo zatekati manj pogosto k poglavitnim studencem dušne krepčave, k svetim zakramentom. Kolikokrat je že porušila in uničila mlačnost o počitnicah vse, kar se je prej v celem letu storilo dobrega v zavodu.

IV. Puhli ugovori.

Prvi ugovor: Prejemati sveto obhajilo le vsak teden, je čisto dosti.

Odgovor. Kdo je tu sodnik, Cerkev ali verniki? Ali papež ni dovolj jasno govoril? Torej je tvoja dolžnost ubogati in se otresti starih predsodkov. Menda še vedno ne razumeš, da je sveto Rešnje Telo postavljeno v hrano našim dušam. Pozabljaš, da je vsakdanje sveto obhajilo za vse, najsi žive med svetom ali v samostanu, in da ni nikaka prednost le za nekatere kristjane, ne pobožno opravilo za ljudi brez dela in še manj zato, da bi se s tem šopirile in ponašale pobožne dušice.

Drugi ugovor: Nikjer ne pretiravati, tudi v pobožnosti ne! Želim, da bodi moj otrok čednosten in tudi pobožen, a zato pa nisem, da bi hodil vsak dan k svetemu obhajilu.

Odgovor. Vsakdanje sveto obhajilo ni pretiravanje, ampak pravilno rav-

nanje. Podobno je potrebi telesne hranitve: uživati hrano vsak dan, ni neogibno potrebno, da si ohranimo življenje, pa vendar jo gotovo redno uživa vsak dan, kdor dela in kdor se hoče zavarovati, da ne bo začel hirati in pešati.

O zmerni pobožnik, boj se, da tvoj otrok ne bo kmalu zmerno čednosten! Biti vljudnega obnašanja, pošten v svojih odnošajih, ne ubijalec, ne tat, to morda zadostuje, da veljamo za poštenjake pred svetom; evangeljski zakonik pa zahteva več in govori tudi o pobožnosti, ljubezni ter zabičuje, da naj ne navezujemo srca na bogastvo, da zatajujemo same sebe, priporoča čistost srca in predvsem, da si ohranimo nadnaravno življenje posvečujoče milosti božje. To življenje ter čednosti, ki iz njega pogajajo, pa imajo svoj poglavitni vir v prejemanju kruha večnega življenja.

Kajne, ker si sam mrzel v izpolnjevanju dolžnosti do Boga in se ne meniš veliko zanje, si zadovoljen, če se tudi tvoji otroci ogibajo le večjih nerodnosti?

Tretji ugovor: Moj otrok je premlad za pogostno sveto obhajilo!

Odgovor. V očeh svete Cerkve zgodnja mladost ni nikaka ovira. Ko je sveta Cerkev pustila otroka k prvemu svetemu obhajilu, ima zanj vedno pripravljeno mesto pri božji mizi, kamor ga vabi vsak dan. Več stoletij je delila sveto Rešnje Telo takoj po svetem krstu, in to tudi otrokom; na več krajih so mali otroci zauživali drobtinice svetih hostij.

Prav zato, ker je Jezus še gospodar mladostnih src, se mora utrditi v njih njegovo gospodstvo. Napolniti se morajo z milostjo našega Gospoda še preden se jih polaste strasti, tako da se še ne utegnejo v njih razpasti.

Jezus posebno ljubi male otroke. Pustite jih k meni priti, je rekel apostolom, ko so jih hoteli odstraniti. Svojih misli ni izpremenil; in ravno v svetem obhajilu njego valjubezen največ k sebi vabi otročiče.

Četrty ugovor: Mojemu otroku tega ni treba! Saj je ubogljiv, pobožen in sploh priden brez tolikokratnega svetega obhajila.

Odgovor. Ako ne vidiš potrebe, zavoljo tega le-ta ni nič manjša. Ali dvomiš o tem, kar uči sveta Cerkev?

Tvoj otrok je popoln? Tem bolje! Da bi le mogel vedno tak ostati! Zdaj še z nežno skrbjo gojiš njegove lepe čednosti. Skrbna vzgoja, izborne razmere, verski pouk, dobri zgledi, varnost pred slabimi družčinami in nevarnimi priložnostmi: ti srečni pogoji so dragoceno varstvo za tvojega otroka. Toda ti ugodni pogoji ne bodo vedno ostali in naj še tako podpirajo čednostno življenje, večinoma so le naravne vrednosti in otroku ne pomnožujejo milosti. To mlado dušo je treba napolniti z življenjem, in sicer z nadnaravnim življenjem; zato jo pa moramo hraniti s kruhom življenja, s svetim Rešnjim Telesom. Starši, preprečite torej največjo nesrečo! Hišo zavarujemo, preden

pogori; bolje je svoje imetje čuvati, nego podrtije s težavo popravljati. Nikar se ne dajte premotiti! Koliko staršev vidi v svojih otrokih same nedolžne angele, ko so že žrtve strasti, ali ko jih strasti vsaj že hudo napadajo. Ne zapajmo slabotnim močem, ampak verjemimo rajši obtožbi toliko mladih izpovedancev, kateri izkazujejo sv. Rešnjemu Telesu najlepšo čast s tem, da pri sveti izpovedi priznajo, da postanejo na duši slabi, kadar se ogibajo božje mize, nepremagljivo močni pa, kadar pogosto zauživajo angelski kruh.

Peti ugovor: Dajte otrokom značajnosti, razvijte jim srčnost! To je potrebnejše in bo imelo več uspehov nego tolikokratno sveto obhajilo.

Odgovor. Cerkev misli, da je v dosego značajnosti prejemanje svetega obhajila najpotrebnejše. Tvoje govorjenje bi bilo bogokletno, ko bi ne prihajalo iz nevednosti in iz zamenjavanja najjasnejših pojmov. Kaj uničuje voljo in značaj? Vprašaj pravoslovce; vsi ti

bodo odgovorili: predvsem nečisti greh. Sveto obhajilo pa je najuspešnejše zdravilo in obramba zoper ta greh; sveto obhajilo čuva in ohranja potemtakem otroku trden značaj.

S čim pa naj sveto obhajilo škoduje značaju in ga slabi? Ali ne verjameš, kar je dejal neki med svetom živeči kristjan, namreč polkovnik Paqueron, ki je trdil, da s svetim obhajilom „zadobivamo najvišje razsvetljenje in najuspešnejši pripomoček za srčnost“?

Ali je v sedanjem vsakdanjem življenju sveto obhajilo izgubilo kaj svoje moči, tisto sv. obhajilo, ki je bilo v dneh preganjanja moč mučencev, čudoviti kruh, ki jim je dajal zmago v mukah in preganjanjih? Ali naj Jezus Kristus tistim, kateri ga prejemajo, ne prinaša pomoči v bojih, ki jih morajo vojskovati? Saj je vendar ravno to namen njegovega prihoda v naše srce!

Kdo je iznašel skrivnost, ki bi dajala več srčnosti ko pogostno sveto obhajilo? Zatajevati se v dovoljenem uživanju, odpovedati se neprimernemu razvесе-

ljevanju, dati in žrtvovati se za bližnjega: to so velike žrtve za našo naravo. Sveto obhajilo nam vname željo po teh žrtvah, pa nam daje zanje tudi poguma in moči. In če tisti, ki ga prejemajo pogosto, niso vsi in vedno junaki, kaj bi bili šele brez sv. obhajila, in kaj so v primeri z njimi šele tisti, ki ne marajo za obhajilo?

Saj si vendar kristjan in veruješ besedam Jezusovim: Brez mene ne morete ničesar storiti; tudi ti je jasno, da ne more vršiti zaslužnih del, kdor ne živi in ne goji nadnaravnega življenja. Za nadnaravno življenje je pa treba nadnaravne življenske moči. Vse hvale vredni naporji brez milosti nas puste v nižjem, človeškem in naravnem svetu, a milost nas dviga k Bogu.

Šesti ugovor: To nagnjenje do vsakdanjega svetega obhajila je prisiljeno!

Odgovor. Gotovo so otroci poslušnejši pozivu, ki jih kliče, nego odrasli ljudje, to priznamo. Ne ovirajo jih življenske dolžnosti, ne zastareli predsodki.

Tudi je res, da so otroci velikodušnejši in da se manj boje trpljenja in žrtev. Da bi pa bil nagib, ki jih vleče k božji mizi, nepreudarjen: ne, tisočkrat ne!

Vzgojitelji jih skrbno poučujejo in se trudijo, da jih popolnoma prepričajo; na vso moč si pa tudi prizadevajo, da jim puste popolno prostost. Napaka bi bila, ko bi se kazali kakemu otroku tem bolj naklonjeni, čim bolj pogosto prejema sveto obhajilo. In te napake se varujejo.

Krščanski vzgojitelji so od papeža prejeli ta odločni zaukaz: „Trudite se na vso moč, da vpeljete vsakdanje sveto obhajilo.“ Zato nikar ne pričakuj, da bodo zdaj roke križem držali in vse pri starem pustili, mesto da bi otroke vabili pogosto in toplo, s pridižnice in v zasebnih nagovorih, k angelski mizi. Ne, tako grdo ne bodo nikoli zatajili svojega poklica, ne zanemarjali svoje dolžnosti!

Vrhutega so starši sami naročili vzgojiteljem, da naj čujejo nad njih otroci,

naj jih vzgoje, oblažijo, požlahtnijo, naj jih obvarujejo hudih strasti ter krepe za dolžnosti življenja. Zato bi se reklo tudi zlorabljeni sebi izkazano zaupanje, ko bi vzgojitelji ne segli po sredstvu, s katerim se to najuspešneje doseže.

Če imamo pravico pri otrocih pobožnost umerjati, imamo še veliko bolj pravico, otroke k pobožnosti priganjati, je smelo pisal monsijor de Ségur, veliki apostol mladine.

Sicer pa otrokom ne prigovarjamo mi, ampak nekdo drugi, naj čim večkrat prejemajo angelski kruh: Jezus je, ki jih nagiba ter boljinbolj vnema za ta sveti zakrament; Jezus je, ki izkazuje nedolžnim dušam božjo ljubezen, in to vzbuja v njih toliko hrepenenje po svetem obhajilu, da pravijo mnogi, ki so ga začeli prejemati vsak dan, da nočejo nikdar več izgubiti te sreče.

Sedmi ugovor: Otroke je treba takih pobožnosti naučiti, kakršnih se bodo lahko držali vse svoje življenje. Svetega obha-

jila pa ne bodo vsak dan prejemali.

Odgovor. Zlate so tvoje besede. Da, vzgoja je nauk za življenje; otrok se mora na dolžnosti navaditi, da jih bo izpolnjeval tudi v prihodnje. Ker pa v krščanskem življenju ni nič potrebnjšega nego stan milosti, je gotovo največje važnosti, da si ta stan prilastimo za vedno, tako da se drugače ne moremo srečnih čutiti. In ravno sveto obhajilo nam utrjuje posvečujočo milost. „Kdor je moje meso, bo imel življenje v sebi; kdor pa ne je mojega mesa, ne bo imel življenja v sebi.“

S kakšno pravico določaš vnaprej, da bo pozneje otrok redkeje prejemal sveto obhajilo? Ali ne slišiš, da so vsi verniki, mladi in stari, povabljeni k vsakdanjemu svetemu obhajilu? Naj se otroci že zdaj navadijo na sveto obhajilo, da mu bodo pozneje ostali zvesti.

Če so zdaj otroci dobri, je to najboljšo poročstvo za prihodnost; in ko bi bilo gotovo, da bodo v prihodnje redkeje prejemali sveto Rešnje Telo, se

moramo tembolj podvizati, da okrepimo ta srca, ki bodo še v večji nevarnosti, da omlačné, da se pokvarijo in umrjejo, ter da jim v tem obilnejši meri dajemo kruha življenja.

Osmi ugovor: Kakšen namen imate? Jelite, da bi spravili mojega sina v semenišče, mojo hčer pa v samostan?

Odgovor. Tvoje vprašanje meri proti papežu. Zakaj mi nameravamo isto kakor Jezus Kristus sam, namreč vzgojiti resne in cele kristjane, ki žive čisto življenje vedno, ne pa samo včasih, in ki v čistem življenju boljinbolj napredujejo, kakor želi božji Odrešenik. Ali si ti sam s preredkim svojim obhajilom dosegel ta tako potrebni vzor življenja?

Poklic je božji klic ali pa ni nič. Pusti torej Boga, da deluje v duši tvojega otroka; ne nastavlja mu zank! Ako se v srcu tvojega otroka zavoljo čistega njegovega življenja oglašá tembolj neovirano božji klic, in otrok ta klic velikodušneje posluša, tedaj hvali Boga za čast in dobroto, ki ti jo skazuje.

Kristjan si; ne boj se torej, ako doleti
tvojega sina največja čast, biti Kristusov
namestnik na zemlji; ravnotako se ne
boj, ako si izvoli tvoja hči najsvetejšega
in najslavnejšega Ženina. Če ti je bridko,
ločiti se od svojih dragih, pomni, da se
boš veselil tudi tem večjega blagoslova,
čim velikodušnejši si bil v tej odločitvi.

Deveti ugovor: Toda otroci so
tako lehkomišelní! Ali raz-
umejo pomen tako svete reči,
kakor je vsakdanje sveto ob-
hajilo?

Odgovor. Monsinjur de Ségur pravi:
"To je eden izmed tistih žalostnih pred-
sodkov, ki pahnejo brez števila mladih
duš v nesrečo, ker jih s tem prepuste
brez obrambe strašnim napadom strasti."

Kaj je na tem, če so otroci lehkomišelní, razposajeni, morda celo leni
in neubogljivi, če so pa v stanu milosti
in prejemajo sveto obhajilo s pravim
namenom? Sveta Cerkev ne zahteva
več in tudi ti nimaš pravice, zahtevati
več. Duše ne posvečujejo globoka raz-

mišljanja o moči svetih zakramentov, ampak posvečuje jo moč sama.

Sicer pa uči izkušnja, da ni nič odkritosrčnejšega, nego dobra volja otrokova. Otrok je čestokrat vrednejši, prejeti Jezusa nego mi, ki zaničujemo otrokovo pobožnost.

Otroci so lehkomišelní, praviš? Res je; in prav zato jih je treba pogosto navajati k angelski mizi, ako ljubijo in hočejo ljubiti ljubega Boga.

Deseti ugovor: Vsaj izkušnja je pokazala, da jim sveto obhajilo jako malo koristi. Torej jim ga ni treba več prejemati.

Odgovor. Kako to veš? Ali poznaš skrivnosti vesti? Sadovi pogostnega in tudi vsakdanjega svetega obhajila se izprva ne kažejo v vsestranski popolnosti, v natančnem izpolnjevanju vseh dolžnosti, pač pa v tem, da se vedno bolj manjša število smrtnih grehov in da slednjič otroci sploh čisto žive. Tudi kdor bi bil deležen samo teh sadov pogostnega svetega obhajila, je lahko zadovoljen; saj že tvorijo nadnaravno

življenje in Jezus je postavil najsvetejši zakrament, da nam ohranja to življenje: Kdor je moje meso, ima življenje v sebi.

Ne smemo se pa čuditi, če lehkomišelnost ostane lehkomišelnost kljub pogostnemu svetemu obhajilu; če kaže znake lehkomišelnosti celo tisti dan, ko je pristopil k božji mizi, da celo tedaj, ko je komaj stopil iz cerkve. Je pač otrok in ni pričakovati od njega resnosti odraslega človeka. Ko bi torej res zabredel v kakšno napako, postavim v jezo ali nepokorščino, mu ne oponašaj ostro in osorno, češ da nima nikakega sadu od svetega obhajila, da je vedno isti, vedno tako togoten, tako neubogljiv itd. Tako ravnanje navda otrokovo srce le z grenkostjo in ga utegne odvrniti od svetega obhajila, češ da mu le - to večkrat nakoplje bridka očitanja.

V. Zgledi.

1. Materino pripovedovanje.

„Trdno sem prepričana, da mora biti hrepenenje po svetem obhajilu in sv. Rešnje

Telo podlaga vsej vzgoji. Vedno se spominjam tega - le dogodka: Nekega jutra o počitnicah sem bila s svojimi štirimi otroki pri sveti maši; ko sem od božje mize grede pokleknila, sem začutila gorak poljub na svojih ustnah. Bila je moja druga hči — stara tedaj sedem do osem let, — ki je hotela poljubiti našega Gospoda, ki sem ga prejela pri sv. obhajilu.

Ista deklica je učila svoje še čisto majhne brate, kako se prejme duhovno obhajilo. — Sedaj tudi njen najmlajši bratec pristopa vsak dan k angelski mizi. Ko sem izvedela, da je dobil za to dovoljenje, sem se tudi jaz nekoliko bala, da bo pristopal samo iz navade; ali ko sem vsako jutro z njim šla k svetemu obhajilu, sem videla, da njegova gorečnost ne pojema.

Starši morajo dobro poučiti svoje otroke o svetem obhajilu ter jim zbuditi hrepenenje po njem; zato so otroci sposobni, tudi če so še tako majhni. Kakor hitro shodijo, hočejo v cerkev in k sveti maši; povprašujejo po pomenu

velike skrivnosti, poizvedujejo, zakaj strežnik zvoni in zakaj se verniki pripogibajo; takoj jim je treba pripovedovati čudovito zgodbo o zadnji večerji in kako nam je naš Gospod zapustil pred svojo smrtjo samega sebe pod podobama kruha in vina.

Otroci razumejo to že v zgodnji mladosti, ker se jim čuvstvo razvije veliko prej nego pamet. Moja najstarejša hči je imela komaj tri leta, ko me je že izpraševala, kadar sem šla k sveti maši: »Ali greste prejet tisto malo belo reč, ki je dobri Jezus?«

K tem lepim besedam krščanske matere je pripomniti, da sveti krst podeli otrokom tisto nadnaravno sposobnost, da morejo pojmiti, kaj je sveto obhajilo in kako pobožno se je treba zanje pripraviti. Blagor jim, če pride Jezus v njih srce, ko so ti nadnaravni darovi še neoslabljeni in neoveneli.

2. Odgovori otrok. Neki gojenec je pisal: »Ko so moji starši izvedeli, da hodim vsak dan k svetemu obhajilu, so

mi dejali: Kako naj si dovolj pameten za tako pogostno sveto obhajilo? Odgovoril sem jim: Ne hodim k obhajilu, ker sem pameten, ampak da postanem pameten.“

Drugemu so starši dejali: „Pa čemu neki treba tako pogosto prejemati sveto obhajilo?“ Odgovoril je: „Čemu je pa jesti treba vsak dan? Moja duša je gotovo vredna toliko, kakor moje telo: zato je čisto prav, da jo hranim vsak dan, kakor hranim svoje telo.“ — Ne da bi vedel, je govoril kakor katekizem tridentinskega cerkvenega zbora.

Še en odgovor otroka, ki so mu ugovarjali, da je pristopal sveti Alojzij Gonzaga pri vsej svoji svetosti komaj vsak teden k angelski mizi:¹ „Ko bi bil svet kakor sveti Alojzij, bi prejemal sveto obhajilo samo enkrat na teden; da pa postanem kakor le-ta, moram vsak dan prejemati angelski kruh.“

¹ Dejstvo, ki ga pa nenatančno poročajo mnogi pisatelji, in ki ga je pri razpravi o razglasu Alojzija za blaženega tajila neka priča Alojzijevega življenja.

VI. Sklep.

Krščanski starši! Ali bodo želje namestnika Jezusa Kristusa naletele na ovire v krogu vaših družin?

Kadar vam gre za dobrobit vaših otrok, se vam ne zdi nobena žrtev prevelika. Da jim zagotovite malo več zdravja, malo več znanja, malo več bogastva, podvojite svoje napore, delate v pozne noči, pritrgujete samim sebi, da povečate to, kar mislite, da jim bo v srečo. Toda kadar velja, da zagotovite njih duši trajno sveto življenje, lepoto čistosti, obilico milosti, rast čednosti in nebeško srečo, tedaj naj bi se obotavljali, in najmanjša neprilika naj bi vam bila nepremagljiva zapreka?

Vaša naloga pri vzgoji je težavna in vaša odgovornost težka. Kaj bo iz otroka? Po splošnem pravilu to, kar bodele sami naredili iz njega. Kličite torej Jezusa na pomoč, ta pa bo prevzel poglavitni del vaše naloge; ta bo po presrčni in večkratni združitvi ozdravil mlado dušo grešnih navad ter jo varoval vseh napak.

Kakšni nesreči bi izpostavili svoje otroke in kako bridko bi obžalovali prejšalislej, ko bi jim branili, pogosto zaživati kruh življenja.

O, rajši bodite veseli, da se presveto Srce Jezusovo tako neizrekljivo poniža do nas ljudi in da navdaja vaše otroke s toliko gorečnostjo in jim pomaga.

Vsaj tistih, ki pogosto pristopajo k angelski mizi, ne bo požrl duh nečistosti; vsaj ti ne bodo žrtve nebrižnosti in malomarnosti ter strahu pred ljudmi, temveč bodo ljubili Boga in svojega bližnjega ter bodo vaša krona in vaše veselje.

Misli v preudarek.

Duša otrokova je rahla zemlja, kjer veselo kali in se razvija vse, kar je božjega. Če hočete pozneje obilnega sadu, negujte predvsem cvetice. In če hočete videti nekega dne celo množico gorečih kristjanov ob božji mizi, zbirajte najprej male angele okrog tabernaklja: Pustite male k meni priti!

Mrg. de la Bouillerie.

Treba je glasno klicati dušam: borite se, bojujte se, bodite močne! Ali to ne zadostuje. Treba jih je tudi oboroževati, jim pomagati, jim dajati zmagonosne moči s tem, da jih oblačimo v varno opravo telesa in krvi Jezusa Kristusa.

Sv. Ciprijan.

Izpodriniti iz vzgoje pogostno sveto obhajilo se pravi, pregnati iz nje npravnost.

Don Bosko.

Do osemnajstega ali dvajsetega leta ni možna zdržnost brez sv. Rešnjega Telesa; še manj pa tista stanovitnost v dobrem, tisti žar moči in vse tiste mlade čednosti, ki narede iz mladega kristjana to, kar je na zemlji najljubkejše in največjega spoštovanja vredno.

Mgr. de Ségur.

Četrť ure po sv. obajilu bo več koristilo otrokovi izomiki, nego pouk najspretnejših učiteljev. *P. Tissot, D. J.*

Ni mogoče preračunati uspeha enega samega sv. obhajila v življenju kristjanovem.

Lacordaire.

Dostavek.

A. Iz odlokov sv. očeta o pogostnem in vsakdanjem prejemanju sv. obhajila.

I.

Poglavitne določbe odloka kongregacije svetega zbora z dne 20. decembra l. 1905. o **pogostnem in vsakdanjem prejemanju sv. obhajila:**

1. Pogostno in vsakdanje sv. obhajilo, ki ga naš Gospod Jezus Kristus in katoliška Cerkev tako srčno želita, naj bo vsem kristjanom kateregakoli stanu ali poklica na voljo; nikomur naj se ne odreka, kdor je v posvečujoči milosti božji ter ga želi s pravim namenom in pobožnim srcem prejeti.

2. Pravi namen pa je tedaj, če kdo želi, prejeti sv. obhajilo ne iz navade, ničemurnosti ali človeških ozirov, temveč ker Bog tako hoče, da bi se vedno tesneje ž njim v ljubezni združil ter bi z božjim lekom pomogel svojim slabostim in pomanjkljivostim.

3. Četudi je kar najbolj želeli, da bi bili vsi, ki pogosto ali celo vsak dan prejemajo sveto obhajilo, brez malih grehov, vsaj brez popolnoma radovoljnih, ter brez nagnjenja do njih, vendar zadostuje, da so vsaj brez smrtnega greha s trdnim sklepom, nikoli več ne grešiti; ako imajo tak trden in resničen sklep, ni mogoče, da se ne bi, če vsak dan prejemajo sveto obhajilo, počasi bolj in bolj oprostili tudi malih grehov in nagnjenj.

4. Ker pa zakramenti nove zaveze sicer vsakikrat podele milost, kadar jim sami ne delamo ovire, a vendar vedno tem večjo, čim bolj smo pripravljeni, zato se je treba za sv. obhajilo skrbno pripraviti in po sv. obhajilu zahvaliti primerno močem, stanu in poklicu.

5. Da pa bodo prejemali verniki pogostno in vsakdanje sv. obhajilo z večjo razsodnostjo in večjim zasluženjem, je treba izpovednikovega sveta. (Ljubljanski Škofijski list, l. 1906., str. 43.)

II.

Odlok kongregacije odpustkov in sv. relikvij dne 14. februarja 1906.

Papež Klement XIII. je dne 9. decembra l. 1763. dovolil vernikom, ki hodijo vsak teden k izpovedi, pri vsakem sv. obhajilu, katero prejmejo v posvečujoči milosti božji in s pravim namenom, vse odpustke, za katere je ukazana izpoved in sv. obhajilo, razen odpustkov o svetem letu in drugih podobnih odpustkov. (Mnoge škofije, tako tudi ljubljanska, imajo papeževo dovoljenje, vsled katerega dobe verniki omenjene odpustke, če gredo vsaj vsakih štirinajst dni k sv. izpovedi.) Papež Pij. X. pa je dne 14. februarja 1906 dovolil iste odpustke vsem vernikom, ki hodijo vsak dan ali vsaj petkrat na teden k sv. obhajilu, tudi brez tedenske ali štirinajstdnevne izpovedi.

(Acta S. Sed. XXXIX, 62.)

III.

Odlok kongregacije sv. od-pustkov z dne 7. decembra 1906 dovoljuje, da smejo bolniki, ki so v postelji že en mesec brez upa, da bi kmalu ozdraveli, sprejeti sv. obhajilo enkrat ali dvakrat na teden, tudi če bi po polnoči zaužili kako tekočino, v slu-čaju, da se hrani sv. Rešnje Telo v bližini, kakor je navada v bolnišnicah, zavodih itd. Ako pa ni sv. Rešnjega Telesa tako blizu, smejo taki bolniki biti obhajani, tudi če niso tešč, enkrat ali dvakrat na mesec. (Ljubljanski Škofijski list, 1907, str. 31.)

IV.

Odlok kongregacije sv. zbora z dne 10. avgusta 1910 o starosti, v kateri naj se puste otroci k prvemu sv. obhajilu.

1. Stara navada.

Kako pristrčno je Kristus na zemlji ljubil otroke, o tem nam jasno priča

sv. evangelij. Njegovo veselje je bilo občevati z njimi; polagal je večkrat nanje svoje roke, jih objemal in blagoslavljal. Nejevoljen je bil, ko so jih učenci odganjali od njega, grajal jih je s temi ostrimi besedami: „Pustite male k meni priti in nikar jim ne branite, ker takih je nebeško kraljestvo!“¹ Kako zelo pa je cenil njih nedolžnost in dušno čistost, je dovolj jasno pokazal, ko je nekoč k sebi poklical malega otroka in dejal svojim učencem: „Resnično vam povem, ako ne postanete kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Kdorkoli se torej poniža kakor ta otrok, ta bo večji v nebeškem kraljestvu. — In kdor sprejme katerega teh malih v mojem imenu, mene sprejme.“²

Spominjajoč se teh besedi je katoliška Cerkev že v prvih časih skrbela, da so prejemale otroci Kristusa v sv. obhajilu, ki ga je navadno delila že dojenčkom. Kakor je bilo ukazano

¹ Mark. 10, 13. 14. 16.

² Mat. 18, 3. 4. 5.

skoro v vseh starih obrednih knjigah
tja do 13. stoletja, se je to vršilo pri
krščevanju in ponekod se je ta navada
ohranila dalje časa, pri Grkih in vzhod-
nih kristjanih pa obstoji še sedaj. Da
bi se pa odstranila nevarnost, da zlasti
dojenčki ne bi posvečenega kruha vrgli
iz ust, se je početkoma vpeljala navada,
deliti jim sveto obhajilo samo pod po-
dobo vina.

Toda ne samo pri krstu, temveč
tudi pozneje so večkrat krepčali otroke
s to nebeško hrano. Saj je bila v ne-
katerih cerkvah navada, deliti otroči-
čem sv. obhajilo takoj za duhovščino,
drugod pa so jim po obhajilu odrastlih
dajali ostale kosčke.

2. Cerkvena zapoved.

Ta navada se je pozneje v latinski
Cerkvi opustila ter so začeli otroke pu-
ščati k angelski mizi šele tedaj, ko se jim
je v razumu že nekoliko posvetilo in so
že kaj vedeli o presvetem zakramentu.
To novo navado, sprejeto že od neka-
terih krajevnih cerkvenih zborov, je

slovesno potrdil četrti splošni cerkveni zbor v Lateranu leta 1215., ko je razglasil znano postavo 21., s katero se vernikom, ki so prišli k pameti, ukaže sv. izpoved in sv. obhajilo s sledečimi besedami: „Vsak kristjan obojega spola, ko pride k letom razločevanja (pameti), naj se sam vestno izpove vseh svojih grehov vsaj enkrat v letu postavljenemu izpovedniku ter naj si prizadeva po svojih močeh opraviti naloženo pokoro in naj prejme pobožno vsaj o velikonočnem času sv. Rešnje Telo, razen če bi po nasvetu postavljenega izpovednika iz takega pametnega vzroka mislil, da naj se ga zdrži za nekaj časa.“

Tridentinski cerkveni zbor,¹ ki nikakor ni zavrgel starodavne navade, deliti otrokom sveto obhajilo, še preden so prišli k pameti, je potrdil postavo lateranskega zbora ter izrekel izobčenje nad tistimi, ki bi bili nasprotnega mnenja: „Če bi kdo trdil, da niso vsi in sle-

¹ Seja 21, O obhajilu, pogl. 4.

herni krščanski verniki, kadar pridejo k pameti, dolžni vsako leto vsaj o Veliki noči prejeti sv. obhajilo, kakor ukazuje mati sv. Cerkev, bodi izobčen.“¹

Torej na podlagi imenovane, še sedaj veljavne postave lateranskega zbora so dolžni krščanski verniki, kadar pridejo k pameti, opraviti sv. izpoved in prejeti sv. obhajilo vsaj enkrat na leto.

3. Napačne navade.

Toda pri določevanju dobe, ko se človek zave pameti ali pride k spoznanju, so se tekom časa vrinile mnogoštevilne zmote in obžalovanja vredne navade. Bili so namreč nekateri, ki so menili, da je treba določiti posebno dobo zavednosti za sv. izpoved in posebno za sveto obhajilo. Za sv. izpoved je po njih sodbi tista doba zadostne pameti, ko je otrok zmožen dobro od slabega razločevati in torej tudi grešiti; za sv. obhajilo pa da je treba večje starosti, ko ima otrok bolj jasne pojme

¹ Seja 13, O evharistiji, pogl. 8, kan. 9.

o verskih resnicah in se more torej njegova duša bolje pripraviti. In tako je bila zaradi različnih navad raznih krajev ter različnega mnenja ljudi ponekod določena za prejem prvega sv. obhajila starost 10 ali 12 let, drugod 14 ali še več, tako da otrok, ki še niso imeli predpisane starosti, niso puščali k svetemu obhajilu.

Taka navada je sicer hotela na videz varovati spoštovanje do najsvetejšega zakramenta, v resnici pa je odganjala vernike od sv. obhajila ter povzročila mnogo zla. Naravno je bilo, da nedolžnost v otrocih, odtrgana od Zveličarjevega objema, ni več imela hrane za notranje življenje; to je bilo pa tudi vzrok, da je mladina, oropana te močne obrambe in izpostavljena tolikemu zalezovanju, izgubila dušno čistost in zabredla v pregrehe, še preden je okusila to sveto skrivnost. In čeravno se skrbi, da se pred prvim sv. obhajilom daje natančnejši pouk in da se dobro opravi sv. izpoved, kar se pa v resnici tudi ne zgodi povsod, vendar

moramo vselej obžalovati izgubo prve nedolžnosti, ki bi se morda zabranila, če bi prejekali sv. Rešnje Telo že v mlajših letih.

Ravnotako je graje vredna navada v več krajih, da otrokom, ki še niso prejeli sv. obhajila, branijo iti k izpovedi ali pa da jim ne dajo svete odveze. Tako se zgodi, da so morda zakopani v smrtne grehe in žive dolgo časa v veliki nevarnosti.

A najhujše je to, da ponekod otrokom, ki jih še niso pustili k prvemu svetemu obhajilu, ne dadó sv. popotnice tudi v smrtne nevarnosti in jih, ako umro, pokopljejo po obredu za otroke ter oropajo zadostilnih molitev svete Cerkve.

Prav tako škodo povzročajo tisti, ki zahtevajo izredno pripravo za prvo sv. obhajilo, več kakor pa je treba, ker ne mislijo, da izvira tako napačno ravnanje iz krivih naukov janzenistov, ki so trdili, da je sv. obhajilo plačilo, ne pa zdravilo za človeško slabost. Zakaj povsem drugače uči o tem tridentinski zbor,

ko pravi, da je sv. obhajilo „protistrup, s katerim se očiščujemo vsakdanjih pregreškov in varujemo smrtnih grehov“¹; ta nauk je bolj jasno poudarjala sveta koncilska kongregacija z odlokom dne 20. decembra leta 1905., v katerem se dovoljuje vsakdanje sv. obhajilo vsem, starim in mladim, da zadosté le dvema pogojema: da so v stanu milosti božje in da imajo pravi namen pri prejemanju sv. obhajila.

V resnici ne vidimo nobenega razloga, da bi se dandanes, ko so vendar v starih časih dajali dojenčkom ostanke svetega kruha, zahtevala izredna priprava od otrok, ki so še v srečnem stanu prve nedolžnosti in čistosti in ki pri tolikem zalezovanju in nevarnostih našega časa zlasti potrebujejo one skrivnostne hrane.

4. Starost za prvo sv. obhajilo.

Vse te grajane razvade izvirajo od tod, ker se ni niti modro, niti prav

¹ Seja 13, O evharistiji, pogl. 2.

določilo, kdaj pride otrok k pameti, in ker se zahteva drugačna starost za sv. izpoved, drugačna za sv. obhajilo. Saj vendar zahteva taisto starost za oba zakramenta lateranski zbor, ker obenem nalaga dolžnost sv. izpovedi in svetega obhajila. Torej kakor se smatra za izpoved tista doba pameti, ko more otrok ločiti dobro od slabega, to je, ko jame rabiti svoj razum, ravnotako mora veljati za sv. obhajilo tista doba ali starost kot prava, v kateri je zmožen razločevati posvečeni kruh od navadnega kruha, in to je ravno tista starost, ko pride otrok k pameti.

Nič drugače niso o tem sodili najimenitnejši razlagavci lateranskega zbora in ljudje tistih časov. Iz cerkvene zgodovine je znano, da so mnogi krajevni cerkveni zbori in škofijski ukazi že od 13. stoletja kmalu za lateranskim zborom puščali otroke v starosti sedmih let k prvemu sv. obhajilu. Razen tega imamo zelo važno pričo, učenika sv. Tomaža, pri katerem beremo: „Kakor hitro jamejo otroci kolikortoliko rabiti

svoj razum, da morejo imeti spoštovanje do tega zakramenta (sv. Rešnjega Telesa), tedaj se jim mora ta zakrament podeliti.“¹ Te besede razlaga Ledesma tako - le: „Trdim po mnenju vseh, da se mora vsem, ki so pri pameti, kakor hitro pridejo k pameti, dati sv. obhajilo, čeprav le bolj nedoločeno vedo, kaj delajo.“² Isto mesto razlaga Vasques tako - le: „Ko pride otrok enkrat do take pameti, tedaj ga precej veže božja postava tako, da ga Cerkev sploh tega ne more oprostiti.“³ Prav tako uči sv. Antonin, ko piše: „Ko je otrok zmožen zvijače, ko namreč more smrtno grešiti, tedaj je dolžan iti k sv. izpovedi in potem takem tudi k sv. obhajilu.“⁴ Do istega zaključka pride tudi tridentinski cerkveni zbor. Ko namreč v seji 21., pogl. 4., pravi, da otroci, ki še niso pri pameti, iz nikakega vzroka niso dolžni prejeti sv. obhajila, tedaj navaja kot edini vzrok

¹ Summ, Theol. p. III, q. 80, a. 9, ad 3.

² In S. Thom. p. III, q. 80, a. 9, dub. 6.

³ S. Thom. p. III. disp. 214, c. 4, n. 43.

⁴ P. III, tit. 14, c. 2, § 5.

to, ker ne morejo grešiti: „Zakaj,“ pravi, „zadobljene milosti otrok božjih ne morejo v oni starosti izgubiti“. Iz tega posnemamo mnenje cerkvenega zbora, da so otroci potrebni in dolžni prejemati sv. obhajilo tedaj, ko morejo z grehom izgubiti milost božjo. S tem se strinjajo tudi besede rimskega cerkvenega zbora, ki se je vršil za Benedikta XIII., ki uči, da se dolžnost prejemati sv. obhajilo začenja tedaj, „ko dečki in deklice pridejo v leta spoznanja, namreč v tisto starost, ko morejo razločevati ta nebeški kruh, ki ni drugo kakor pravo telo Jezusa Kristusa, od navadnega in neposvečenega kruha ter ga vedo prejemati s primerno pobožnostjo in spoštovanjem“. ¹ Rimski katekizem pa pravi, „da nihče ne more bolje določiti, kdaj se naj da otrokom sv. obhajilo, kakor njihov oče in pa mašnik, kateremu se izpovedo svojih grehov. Njih dolžnost je torej poizve-

¹ Instruzione per quei che debbono la prima volta ammettersi alla S. Comunione, Append. XXX, p. 11.

dovati in popraševati otroke, če kaj vedo o tem najsvetejšem zakramentu in če po njem hrepene".¹

Iz vsega tega sledi, da je zavednostna starost za sv. obhajilo doba, ko otrok vé ločiti posvečeni kruh od navadnega, telesnega kruha, da se more pobožno približati oltarju. Zatorej ni potrebno popolno znanje veronauka, ker zadostuje le nekaj temeljnih verskih resnic, to je, nekaj znanja; tudi ni potrebno, da se popolno zaveda svoje pameti, zadostuje, da ima le početno spoznavanje, to je, da se le nekoliko zaveda pameti. Potemtakem je graje vredno dalje odlašati sv. obhajilo ter določati za prejem poznejšo starost in to je apostolska stolica večkrat zavrgla. Tako n. pr. je papež Pij IX. blaženega spomina s pismom kardinala Antonellija, ki ga je dne 12. marca leta 1866. pisal francoskim škofom, ostro obsodil po nekaterih škofijah vpeljano navado, odlašati sv. obhajilo na poznejša, določena leta. Kon-

¹ Pars II, De Sacr. Euchar., n. 63.

gregacija sv. zbora pa je dne 15. marca leta 1851. popravila ono poglavje provincialne sinode ruenske, v katerem so otrokom izpod 12 let branili pristopati k sv. obhajilu. Ravnotako je postopala sv. kongregacija zakramentov v neki štrasburški zadevi 25. marca l. 1910. Ko so vprašali, ali naj se puste otroci z dvanajstim ali štirinajstim letom k sv. obhajilu, je kongregacija odgovorila: »Dečki in deklice se morajo pustiti k sv. obhajilu, ko pridejo do zavednosti ali ko pridejo v leta spoznanja.«

5. Odlok sv. očeta.

Po temeljitem preudarku je kongregacija za disciplino zakramentov v glavni seji dne 15. julija leta 1910. z namenom, da bi se docela odpravile omenjene napačne navade, marveč bi se otroci koj iz mladih let združevali z Jezusom Kristusom, živeli njegovo življenje ter dobili obrambo proti nevarnostim popačenosti, izdala glede prvega sv. obhajila otrok sledeči odlok, ki ima veljati povsod.

1. Doba spoznanja kakor za sv. izpoved, tako tudi za sv. obhajilo, je tista, ko otrok začne misliti, to je nekako okrog sedmega leta, ali nad ali tudi pod sedmim letom. Od tega časa se prične dolžnost izpolnjevati zapoved o izpovedi in obhajilu.

2. Za prvo izpoved in za prvo obhajilo ni potrebno popolno in temeljito znanje veronauka. Otrok se bo pa moral polagoma naučiti vsega krščanskega nauka, kakor se bo razvijal njegov razum.

3. Znanje veronauka, ki je potrebno otroku za dostojno pripravo na prvo sv. obhajilo bodi tako, da pozna po svojem razumu neobhodno potrebne skrivnosti svete vere ter razločuje posvečeni kruh od navadnega, telesnega, da pristopi k sv. obhajilu s tako pobožnostjo, ki je primerna njegovi starosti.

4. Dolžnost zapovedi glede sv. izpovedi in sv. obhajila, ki veže otroka, zadene zlasti tiste, ki ga vzgojujejo. Pristoja pa očetu ali njegovemu namest-

niku in izpovedniku, kakor določa rimski katekizem, pustiti otroka k prve-
mu sv. obhajilu.

5. Župniki naj skrbe, da se enkrat ali večkrat na leto oznani in vrši skupno obhajilo otrok, ki se ga naj udeleže ne le prvoobhajanci, marveč tudi drugi, ki so z dovoljenjem staršev ali izpovednikovim, kakor je bilo rečeno, že prej pristopili h Gospodovi mizi. I za ene, i za druge naj se odmeni nekaj dni za pouk in pripravo.

6. Vsi tisti, ki jim je izročena skrb za otroke, se morajo potruditi, da bodo ti za prvim svetim obhajilom pogosto pristopali k sveti mizi in, če je mogoče, tudi vsak dan, kakor želi Jezus Kristus in naša mati sv. Cerkev, in da bodo to storili s toliko pobožnostjo, ki jo moramo zahtevati od njihove starosti.

7. Kratkoterminalno se mora zavreči navada, da se otrokom, ko so prišli k pаметi, zabranjuje sv. izpoved ali da se jim nikdar ne da odveza. Škofje naj skrbe, da se odpravi tako ravnanje, poslužujoč se tudi postavnih sredstev.

8. Nad vse graje vredna je navada, da se otrokom ne podeli sv. popotnica in sv. poslednje olje, ko se zavedajo pameti, in da se pokopavajo po obredu otrok. Naj škofje ostro postopajo protitistim, ki nočejo opustiti te navade.

Dne 7. avgusta 1910 so sv. oče Pij X. v avdienci vse potrdili, kar so sklenili kardinali in sv. kongregacije, ter zaukazali, naj se ta odlok izda in objavi. Vsem škofom pa naročajo, da seznanijo ž njim ne le župnike in duhovščino, marveč tudi ljudstvo, ki naj se mu v domačem jeziku prebere vsako leto ob času, ko se oznani velikonočna dolžnost. Škofje bodo pa morali vsakih pet let z drugimi škofijskimi zadevami vred tudi poročati o tem, kako se izvršuje ta odlok.

Vse nasprotne določbe so s tem razveljavljene.

Dano v Rimu v palači iste sv. kongregacije, dne 8. avgusta 1910.

Ph. Giustini, E. kardinal Ferrata,
tajnik. prefekt.

(Ljub. Škof. list, 1911, str. 49 in sl.)

B. Navodilo za pogostno in vsakdanje sv. obhajilo.

Krščanski starši in vzgojitelji, ki bodo navajali otroke k pogostnemu in vsakdanjemu sv. obhajilu, bodo morali skrbeti, da otroci zadoste določbam, ki jih sveta Cerkev in sv. oče stavita do tistih, ki pogosto in vsak dan prejemajo sv. obhajilo. Te določbe moremo v kratkem izraziti v nastopnem **navodilu za pogostno in vsakdanje sveto obhajilo.**

Kdor hoče vredno in s koristjo prejemati sv. obhajilo, mora: 1. biti v milosti božji; 2. ga mora s pravim namenom in pobožnim srcem prejeti; 3. treba ti se je za sveto obhajilo skrbno pripraviti in se po sv. obhajilu zahvaliti primerno močem, stanu in poklicu.

1. Kdor hoče vredno prejeti sv. obhajilo, mora biti vsaj brez smrtnega greha, to je, imeti mora posvečujočo milost božjo. — Starši in vzgojitelji bodo brez skrbi navajali otroke k po-

gostnemu in vsakdanjemu sv. obhajilu, takoj ko so pristopili prvikrat k mizi Gospodovi, ker se jim je pri pripravi za najsvetejši zakrament natanko razložilo, da morajo k sv. obhajilu vselej pristopiti s čisto vestjo, to je, da so vsaj brez vsakega smrtnega greha in imajo torej posvečujočo milost božjo. Tudi se je pri pripravi za prvo sv. obhajilo otrokom natanko razložil razloček med smrtnim in odpustljivim ali malim grehom.

2. Istotako so bili otroci poučeni o tem, kaj se pravi imeti pravi namen in sv. obhajilo s pobožnim srcem prejeti. Živo so se jim popisale milosti, katere jim deli sv. obhajilo, in vcepilo se jim je prepričanje, da smejo pristopati k mizi Gospodovi samo iz tega namena, ker jih vabi Zveličar in da bodo deležni njegovih milosti. Zato bo pobožno otroško srce hrepenelo, v ljubezni združiti se s Kristusom, in bo prejemalo sv. obhajilo, da bo obvarovano smrtnega greha, očiščeno malih grehov in da bo dobilo v sv. obhajilu

pomoč zoper izkušnjave in strasti. Otrok naj torej hodi prostovoljno k svetemu obhajilu: ne smejo se mu določati dnevi, v katerih naj pristopi k mizi Gospodovi ali ne. Hodi naj k svetemu obhajilu kakor mu svetuje izpovednik. Ako tako ravna, bo imel pri prejemanju svetega zakramenta pravi namen.

3. Priprava in zahvala za sveto obhajilo je daljna in bližnja. Daljna priprava je lepo urejeno krščansko življenje, posebno redna molitev. Izpovedniki bodo gotovo svetovali pogostno in vsakdanje sveto obhajilo le takim, ki jutranjo in večerno molitev dobro opravijo in se zapovedane božje službe z vneto udeležujejo. Bližnjo pripravo pred sv. obhajilom in zahvalo so se otroci naučili pri pripravljajanju na prvo sveto obhajilo. Izpovednik jim bo tudi za posamezne razmere in okoliščine določil, kako dolgo naj molijo pred sv. obhajilom in po sv. obhajilu, ko bi ne mogli navadne priprave in zahvale opraviti.

Priprava za sv. obhajilo je tudi dobra sv. izpoved. Hvalevredna je tedenska sv. izpoved ali sv. izpoved vsakih štirinajst dni, kjer se brez težave lahko opravlja, potrebna pa je sv. izpoved le tedaj, ko bi se oni, ki hoče pristopiti k sv. obhajilu, zavedal smrtnega greha. Prevzv. ljubljanski knezoškof dr. Ant. B. Jeglič pravi: „Kar se tiče pogoste sv. izpovedi, ki se sedaj opravlja samo iz pobožnosti, se bo sedanja navada morala izpremeniti. Izpovedi bodo postale bolj redke v isti meri, v kateri se bodo množila sv. obhajila. Saj je zakrament sv. pokore v prvi vrsti zakrament mrtvih za one, ki so smrtno grešili; zakrament sv. Rešnjega Telesa pa je zakrament živih in pomnoži notranje duhovno in dušno življenje, nam izbriše male grehe, pa nas ravno s tem učinkom obvaruje smrtnih grehov. Koliko je že sedaj vernikov brez smrtnega greha! Smrtni grehi se bodo pa še bolj zmanjšali ne le pri odraslih, ampak tudi pri mladini, ako postanejo pogostna, tedenska, vsak-

danja sv. obhajila bolj navadna, posebno ako se na to navadijo otroci, koj, ko se začnejo zavedati. O, ko bi le skoraj prišel čas, ko bo splošno med verniki prepričanje, da prav pogosto, tedensko, vsakdanje sv. obhajilo spada k redovitemu, navadnemu našemu življenju!

Ako bomo v tem duhu napredovali, bodo pogoste izpovedi, izpovedi iz same pobožnosti vedno manj potrebne. Gotovo bo izpovednik lahko dopustil izpoved na 14 dni, 3 ali 4 tedne enkrat, sv. obhajilo pa med tem časom vsak dan ali vsaj večkrat, kakor bo vernikom čas dopuščal." (Lj. Škofijski list, 1911, str. 61, 62.)

C. Molitev za razširjanje pobožnosti vsakdanjega svetega obhajila.

„O presladki Jezus, ki si prišel na ta svet, da vse duše obogatiš z življenjem svoje milosti ter se jim, da bi mogle to življenje v sebi ohraniti in gojiti, daješ vsak dan kot zdravilo v njihovih boleznih in v podporo v njihovi slabosti, ponižno Te prosimo, razlij dobrotljivo nanje svojega Sv. Duha, da bi se one, ki so morda omadeževane s smrtnim grehom, vrnile k Tebi in zopet prejele življenje milosti, ki so ga izgubile z grehi; one pa, ki so po Tvoji dobroti s Teboj združene, da bi, če le mogoče, pristopale vsak dan k tej nebeški pojedin, si po njej pokrepčane pridobivale protistrupa zoper vsakdanje odpustljive grehe, mogle hraniti življenje milosti in tako vedno bolj očiščene dosegle večno blaženstvo v nebesih. Amen.“

Sv. oče podeli vsem vernikom, ki to molitev pobožno molijo, enkrat na dan 300 dni odpustka in popolni odpustek enkrat v mesecu na poljuben dan pod navadnimi pogoji, ako to molitev vsak dan molijo in kako cerkev ali očitno kapelo obiščejo. Rim, 14. decembra 1906.

V ljubljanski škofiji je ukazana ta molitev pri slovesni tridnevnici, ki se vrši vsako leto v počeščenje sv. Rešnjega Telesa in v pospeševanje pogostnega in vsakdanjega prejemanja svetega obhajila.

(Ljublj. Škofijski list, 1. 1911., str. 69.)



Vsebina.

	Stran
Predgovor k prvi slovenski izdaji	3
Predgovor k drugi slovenski izdaji	6
I. Poziv sv. Cerkve	9
II. Razlogi	11
III. Dolžnost	13
IV. Puhli ugovori	18
V. Zgledi	31
VI. Sklep	35
Misli v preudarek	36
Dostavki:	
A. Iz odlokov sv. očeta o pogostnem in vsakdanjem prejemanju sv. obhajila	38
B. Navodilo za pogostno in vsakdanje sveto obhajilo	57
C. Molitev za razširjanje pobožnosti vsak- danjega sv. obhajila	62



NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA



00000504454

Stran

3

6

9

11

13

18

31

35

36

38

57

62

